

[1]

**75è aniversari de
la presència del
Col·legi
d'Arquitectes a
les Terres de
l'Ebre**

Imatge:

Actual Col·legi Remolins, carrer Santa Anna. Fons J. DAUFÍ

Què tenen en comú Bob Dylan, el Jeep i El Corte Inglés? Doncs que tant el flamant premi Nobel de Literatura com el llegendari automòbil nord-americà i els grans magatzems comercials han celebrat enguany el seu 75è aniversari. A aquest trio atzarós i septuagenari cal afegir-hi, també, la representació del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya a l'Ebre nascuda, com tots ells, fa quinze lustres.

Acabada la guerra civil i arran de l'adopció oficial de Tortosa pel general Franco s'obria a aquesta ciutat l'oficina comarcal de Regiones Devastadas y Reparaciones, un organisme estatal encarregat de la reconstrucció física -i moral- d'aquells territoris cruament castigats per la contesa bèl·lica. A aquesta decretada reparació de postguerra, centrada en els grans equipaments municipals i altres edificis públics, s'hi sumarien altres arquitectes que treballarien a títol individual en obres de propietaris particulars. L'organització de tot plegat

propiciaria la creació -el 7 de gener de 1941- d'una sotsdelegació del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya a les Terres de l'Ebre amb l'arquitecte José Mª Franquet, veritable pare fundador, al capdavant.

La primera seu col·legial estava ubicada al número 5 del carrer de la Mercè, un edifici d'habitatges propietat de la mare del mateix Franquet, Carmen Martínez. En aquell indret i compartint l'espai amb unes cosidores que confeccionaven sotanes per als capellans de la diòcesi tortosina, iniciava el seu trajecte una colla d'arquitectes accidentalment destinats a sargir les malmeses trames urbanes incivilitment devastades per la desraó de la guerra. Més endavant, al 1953, aquesta seu es traslladaria a l'entresòl del carrer Pintor Gimeno per a passar, l'any 1977, al carrer Mercaders i establir-se, amb el canvi de segle, a la modernista casa Bau.

En aquest període de temps hem assistit a profunds canvis socials i tecnològics. Hem transitat de la penetrant olor dels vapors d'amoníac de la primera màquina reproductora de plànols a la informàtica insípida de la impressora làser. Hem passat de l'envejable lleugeresa física dels expedients dels projectes a l'ingent i insoportable volum de paperassa tècnica que ens veiem obligats a complimentar actualment. De l'històric quartet de col·legiats precursors (Franquet, Bartlett, Ubach i Forniés) fins als cent divuit inscrits actuals. Del visat presencial, al visat telemàtic. D'entre totes aquestes migracions, cal destacar-ne la que es produïa el 17 de desembre de 1996 -data històrica en l'esdevenir arquitectònic ebrenc- quan, després de persistents i justes reivindicacions liderades per l'arquitecte Joan Manuel Margalef, s'assolia la condició de demarcació tot independitzant-nos de Tarragona i equiparant-nos en rang amb les capitals de província.

Així, doncs, caldria cercar els orígens de la presència del COAC a les comarques ebrenques en la implantació i en l'activitat reestructuradora de Regiones Devastadas, la qual desencadenà una venturosa oferta de feina per a tots els tècnics i agents de l'àmbit de l'edificació. Procedents de latituds llunyanes, arquitectes de RR DD com Eduardo Torallas, Santiago Sanguinetti, César Jalón o Luís Calvo -alguns d'ells, depurats pel mateix aparell de l'Estat- col·laboraren estretament amb els seus col·legues locals arribant a ocupar càrrecs dintre de les corresponents juntes dels col·legis d'arquitectes (Javier Peña) i d'aparelladors (Jesús Caballero). A la vegada, alguns membres (Francesc Ubach, Francesc Navarro) d'aquestes associacions professionals es van incorporar a la plantilla de RR DD col·laborant-hi, fins i tot, més enllà de la data del seu desmantellament oficial, l'any 1957.

És per tot això que hem volgut evocar aquest moment fundacional en l'exposició "Ciutats reconstruïdes. Acció conjunta de Regiones Devastadas i el COAC-Ebre", que es podrà visitar fins al 15 de gener a la seu col·legial. Tres quarts de segle després, mentre bufem les espelmes d'aquest aniversari tan assenyalat, el col·lectiu d'arquitectes de l'Ebre seguim fent camí tot mantenint el mateix compromís de servei que ofereixen aquells coneguts grans magatzems, la perseverança lírica del llorejat bard de Minnesota i la mateixa polivalència de l'aclamat vehicle tot terreny.

Antoni López Daufí
Vocal de Cultura de la Demarcació de l'Ebre

Per a més informació sobre l'exposició "**Ciutats reconstruïdes. Acció conjunta de Regiones Devastadas i el COAC-Ebre**", [clica aquí](#) [2].

Impacte en premsa:

Una exposició aborda la relació entre Regiones Devastadas i el Col·legi d'Arquitectes a l'Ebre [3], L'Ebre, 16 de desembre de 2016

El Col·legi d'Arquitectes exposa els seus inicis a l'Ebre [4], Diari de Tarragona, 16 de desembre de 2016

Setanta-cinc anys del Col·legi d'Arquitectes a les Terres de l'Ebre [5], L'Ebre, 9 de desembre de 2016

20/12/2016

Tornar [6]

Copyright@ Col·legi d'Arquitectes de Catalunya : <https://www.arquitectes.cat/ca/75%C3%A8-aniversari-de-la-pres%C3%A8ncia-del-col%C2%B7legi-darquitectes-les-terres-de-lebre>

Links:

[1] <https://www.arquitectes.cat/ca/75%C3%A8-aniversari-de-la-pres%C3%A8ncia-del-col%C2%B7legi-darquitectes-les-terres-de-lebre>

[2] <https://www.arquitectes.cat/ca/accio-conjunta-regiones-devastadas-coac-ebre>

[3] <https://www.arquitectes.cat/sites/default/files/users/14663/2016-12-16-ebre.pdf>

[4] <https://www.arquitectes.cat/sites/default/files/users/14663/2016-12-16-diari-tarragona.pdf>

[5] <https://www.arquitectes.cat/sites/default/files/users/14663/2016-12-09-ebre.pdf>

[6] <https://www.arquitectes.cat/ca/javascript%3Ahistory.back%281%29>